

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sža/10/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201775
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1011201775.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthótyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: P. M. narodeného X.V. XXXX, štátneho príslušníka Čínskej ľudovej republiky (ďalej len Čína), podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy X., Čína, aktuálne s miestom pobytu na základe udelenej dlhodobej priepustky u A., doručovacia adresa: V., proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, Pivonková 6, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-329-22/PO-Ž-2011 zo dňa 30. septembra 2011, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/44/2011-18 zo dňa 8. februára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/44/2011-18 zo dňa 8. februára 2012 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 9Saz/44/2011-18 zo dňa 8. februára 2012 podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-329-22/PO-Ž-2011 zo dňa 30. septembra 2011, ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“), zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Súd v prejednávanej veci dokazovanie nedoplnil. Pred samotným prejednaním a rozhodnutím veci sa súd podrobne oboznámil s obsahom prvostupňového správneho spisu ČAS: MU-329/PO-Ž-2011, z obsahu ktorého zistil, že navrhovateľ vycestoval z Číny 22. januára 2008 z ekonomických dôvodov, na Slovensko pricestoval na základe udeleného povolenia na prechodný pobyt za účelom podnikania. Následne mu boli udelené ďalšie povolenia na pobyt za účelom podnikania, platné naposledy do 3. decembra 2010. Ďalšie povolenie mu udelené nebolo a právoplatným rozhodnutím Oddelenia

cudzineckej polície PZ Dunajská Streda č.p.: PPZ-HCP-BA8-AV-22-10/2011 z 28. apríla 2011 bol vyhostený zo Slovenska so zákazom vstupu na jeho územie na dobu 3 rokov. V Číne nemal žiadne ťažkosti, nebol členom žiadnej politickej strany či hnutia. Počas pobytu na Slovensku si so spoločníkmi otvoril firmu a podnikal v oblasti reštauračných služieb. Pretože, ako bolo vyššie uvedené, nebolo mu udelené ďalšie povolenie k pobytu a zo Slovenska bol vyhostený, rozhodol sa svoj pobyt zlegalizovať podaním žiadosti o udelenie azylu zo dňa 22. augusta 2011. Žiaden iný dôvod podanej žiadosti neuviedol.

K námietke, že odporca nevenoval pozornosť politickým dôvodom, nakoľko tým, že požiadal o azyl sa dostal do postavenia človeka, ktorý nesúhlasí s ideológiou čínskej vlády a že počas pohovoru u odporcu uviedol svoje obavy z prenasledovania - teda že odporca nedostatočne zistil stav vecí: Súd vyhodnotil túto námietku ako nedôvodnú a navyše účelovú. Ako to vyplýva z obsahu spisu - osobitne z obsahu navrhovateľom podaného vyhlásenia, ktorým požiadal o azyl, ako aj z obsahu vstupného pohovoru, navrhovateľ opustil Čínu výlučne z ekonomických dôvodov. Žiaden iný dôvod svojho odchodu z krajiny pôvodu neprezentoval, neuviedol žiadne obavy z perzekúcie, resp. z jeho návratu do Číny ako krajiny pôvodu. Teda nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľa, prezentované v podanom opravnom prostriedku, že počas vstupného pohovoru uviedol svoje obavy z prenasledovania. Podanie žiadosti o azyl je prejavom vôle žiadateľa spočívajúcim v tom, že žiadateľ o azyl týmto požaduje poskytnutie medzinárodnej ochrany pred prenasledovaním, objektom ktorého sa stal v krajine svojho pôvodu, resp. sa takéhoto prenasledovania dôvodne obáva. Podanie žiadosti o azyl je teda dôsledkom zákonom o azyle predpokladaného konania štátnych či neštátnych subjektov, ku ktorému došlo v čase pred podaním žiadosti. Preto iba samotný akt podania žiadosti o azyl nemôže byť dôvodom poskytnutia medzinárodnej ochrany.

K námietke, že odporca čerpal informácie o Číne zo zdrojov, ktoré neumožňujú komplexne posúdiť jeho žiadosť o azyl: Ani túto námietku nepovažoval súd za dôvodnú. Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o azyl ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods.1 písm. a) zákona o azyle je tzv. skráteným konaním o podanej žiadosti o azyl v ktorom sa de facto nerozhoduje v merite vecí, ale posudzuje sa existencia elementárnych predpokladov pre vyhodnotenie oprávnenosti či neoprávnenosti dôvodov, uvádzaných žiadateľom o azyl v podanej žiadosti. Inak povedané, ak žiadateľ o azyl ani len neprezentuje žiaden z dôvodov, ktorý by mohol viesť k poskytnutiu medzinárodnej ochrany, takáto žiadosť sa zamietne ako zjavne neopodstatnená, nakoľko účelom zákona o azyle je poskytnutie ochrany cudzincovi pred prenasledovaním z dôvodov uvedených v medzinárodnej zmluve alebo v osobitnom predpise /§2 písm. b) zákona o azyle/. Ak teda žiadateľ o azyl ako dôvod svojej žiadosti neuvedie žiaden dôvod, ktorý by bolo možné pokladať za dôvod poskytnutia medzinárodnej ochrany, čo je prípad navrhovateľa, odporca ako štátny orgán poverený posudzovaním žiadosti o azyl, nemá v podstate čo posudzovať. V takom prípade niet ani dôvodu k tomu, aby vyhľadal a do príslušného administratívneho spisu založil správy o krajine pôvodu navrhovateľa. Ak i napriek tomu odporca v prejednávanej veci vyhľadal a do spisu založil všeobecné informácie o Číne ako krajine pôvodu navrhovateľa, ich existencia či obsah nemá žiaden reálny dopad na rozhodnutie. Z tohto pohľadu preto nie je možné konštatovať, že by odporca nedostatočným spôsobom zistil stav vecí.

Súd poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľ nenamietal nesprávne posúdenie vecí vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 12 ods.1 písm. a) zákona o azyle. Ako to však vyplýva z obsahu vyhlásenia, ktorým o azyl požiadal, podobne ako z obsahu vstupného pohovoru, ktorý odporca s navrhovateľom uskutočnil, jediným dôvodom navrhovateľovej žiadosti o azyl bola legalizácia jeho pobytu na Slovensku, resp. zabránenie jeho vyhosteniu na základe predtým vydaného a právoplatného rozhodnutia o vyhostení navrhovateľa zo slovenského územia. Ak teda odporca navrhovateľovi žiadosť o azyl zamietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože navrhovateľ odôvodnil svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo 13b, postup odporcu vyjadrený vo výroku napadnutého rozhodnutia je dôvodný a zákonný.

Pretože navrhovateľ pri podaní žiadosti o azyl neprezentoval žiadne z dôvodov uvedených v ustanovení § 8, 10, 13a a §13b zákona o azyle, pričom samotné podanie žiadosti o azyl nemôže byť dôvodom k jeho udeleniu a pretože pre vydanie tohto svojím spôsobom procesného rozhodnutia nie je potrebné vyhľadať

a do spisu založiť správy o krajine pôvodu žiadateľa o azyl súd dospel k záveru, že navrhovateľom vznesené námietky nie sú dôvodné a preto napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil ako správne a zákonné.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v merite veci v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

V odvolaní uviedol, že prvostupňový súd neprihliadal na vážnosť politickej situácie v Číne a na jeho obavy z prenasledovania z dôvodu, že požiadal o politický azyl v inej krajine a tým nepriamo nesúhlasil s politikou režimu a stal sa nepohodlnou osobou. Tým, že požiadal o azyl v SR, by sa neudelením azylu dostal do pozície človeka, ktorý sa nechcel vrátiť do vlasti dobrovoľne a preto by sa dostal do skupiny občanov, ktorí nesúhlasia s vládou ideológiou, pričom osoby, ktoré nepodporujú politickú moc a správajú sa ako porušovatelia tejto moci, sú po politickej a ekonomickej stránke izolovaní a vytláčaní zo spoločenského života, čo by navrhovateľovi pri návrate do vlasti hrozilo.

Súd tiež nevenoval náležitú pozornosť výroku administratívneho vyhostenia do štátu, kde by bola ohrozená jeho bezpečnosť, čo nepochybne v Číne doposiaľ trvá.

V tejto súvislosti poukázal na správu organizácie Amnesty International (Amnesty International report on China 2011), ktorá hodnotí výlučne politickú situáciu, tak ako správa Human Rights Watch, ktoré hodnotia úroveň ľudských a občianskych práv v Číne.

Podľa názoru navrhovateľa bol napadnutý rozsudok krajského súdu v rozpore s § 32 ods. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) a preto považuje tento rozsudok za porušenie práv v návaznosti na Ústavu SR, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a ostatných medzinárodných dohovorov, čo vôbec nebolo brané do úvahy.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril podaním zo dňa 11. apríla 2012, v ktorom konštatoval, že pri svojom rozhodovaní postupoval v súlade so zákonom, keď žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu a poskytnutie doplnkovej ochrany nevyhoveli a rozhodnutím ČAS: MU-329-22/PO-Ž-2011 zo dňa 30. septembra 2011 ju zamietol ako zjavne neopodstatnenú, nakoľko jediným dôvodom, kvôli ktorému navrhovateľ z krajiny pôvodu vycestoval na Slovensko, bol podnikateľský zámer. Odporca má za to, že navrhovateľa viedlo k požiadaniu o azyl z politických dôvodov to, že mu bol príslušným štátnym orgánom zrušený prechodný pobyt a hrozilo mu administratívne vyhostenie. Ďalej uviedol, že námietky, ktoré navrhovateľ v opravnom prostriedku uviedol, možno pokladať z daných dôvodov za bezpredmetné a irelevantné, podľa jeho názoru je viac než zrejmé, že žiadosť navrhovateľ podal účelovo, s cieľom zamedziť bezprostredne hroziacemu riziku vyhostenia do krajiny pôvodu.

Vzhľadom na uvedené odporca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) rozsudok krajského súdu potvrdil (a tým aj rozhodnutie odporcu) ako vecne správne a v súlade so zákonom o azyle.

Najvyšší súd SR, ako súd odvolací (§ 10 ods. O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel jednomyseľne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol uverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. mája 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. preskúmajú sudy v správnom súdnictve na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V intenciách ustanovení tretej hlavy piatej časti O. s. p. "Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov" sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§

250l ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 250i veta prvá O. s. p. je pri preskúšaní zákonnosti rozhodnutia pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Konanie o udelenie azylu na území SR je upravené zákonom o azyle a samotné udelenie azylu je spojené so splnením podmienok, taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa žiadateľ nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu. V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom, prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o azyle zamietne ministerstvo žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10, § 13a alebo § 13b.

Podľa § 12 ods. 3 zákona o azyle rozhodne Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená.

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona o azyle, preto primárne, v medziach odvolania, Najvyšší súd SR preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z dôvodu, že chcel zlegalizovať svoj pobyt, naďalej pracovať a venovať sa podnikateľskej činnosti, teda žiadosť odôvodnil inými dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10, § 13a alebo § 13b zákona o azyle. V priebehu konania boli všetky skutočnosti uvedené navrhovateľom objektívne preskúmané a komplexne posúdené, pričom Najvyšší súd SR sa stotožnil so záverom, ku ktorému dospel odporca, ako aj krajský súd, že navrhovateľ nespĺnil stanovené podmienky na udelenie azylu.

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že s navrhovateľom bol za účelom zdôvodnenia jeho žiadosti podanej dňa 22. augusta 2011 vykonaný vstupný pohovor, pri ktorom uviedol, že dôvodom jeho žiadosti je skutočnosť, že na Slovensku má firmu, ktorá sa zaoberá reštauračnou činnosťou v mestách Bratislava, Nitra, Dunajská Streda a Banská Bystrica. Chce sa naďalej venovať tejto podnikateľskej činnosti. Na Slovensku sa mu veľmi páči. Slovensko je z kultúrnej stránky oveľa rozvinutejšie ako Čína. Do krajiny pôvodu sa už viac nechce vrátiť a chcel by zostať žiť na Slovensku. V krajine pôvodu nebol členom žiadnej politickej strany, hnutia ani organizácie. Trestne stíhaný taktiež nebol. Iné dôvody svojej žiadosti neuviedol.

Navrhovateľ uviedol, že krajinu pôvodu opustil v roku 2008 za účelom podnikania na Slovensku. Na tento účel mal udelené povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky do 3. decembra 2011. Navrhovateľ počas pobytu na území Slovenskej republiky opakovane porušil všeobecný záväzný predpis, za čo mu boli udelené pokuty. Dňa 28. apríla 2011 vydalo Oddelenie PZ cudzineckej polície Dunajská Streda pod č.p.: PPZ-HCP-BA8-AV-22-10/2011 rozhodnutie o administratívnom vyhostení navrhovateľa a bol mu udelený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu troch rokov od právoplatnosti uvedeného rozhodnutia. Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu voči tomuto

rozhodnutiu podal odvolanie a Prezídium PZ ÚHCP, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Hrobákova 44, Bratislava vo svojom rozhodnutí o odvolaní č. p.: PPZ-HCP-BA/2011/008519-004 zo dňa 27. júla 2011 odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu zamietlo a napadnuté rozhodnutie potvrdilo. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8. septembra 2011.

Z obsahu administratívneho spisu, najmä z výpovede navrhovateľa a všetkých dostupných informácií tak bolo zrejmé, že navrhovateľ odôvodnil svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami, resp. dôvodmi ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, § 10, § 13a a § 13b zákona o azyle.

V tejto súvislosti bolo potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 Správneho poriadku má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol, pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nebolo možné vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu, žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území SR, nebolo možné považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu a jeho žiadosť bola založená na iných dôvodoch, ako uvádza § 8, § 10, § 13a alebo § 13b zákona o azyle, zo strany navrhovateľa išlo o cieľ naďalej podnikáť na Slovensku a takýto záver našiel oporu aj vo výsledkoch vykonaného dokazovania, krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, k ich vyhodnoteniu nemal odvolací súd žiadne výhrady a v podrobnostiach na tieto správne závery krajského súdu odkazuje.

Irelevantná bola aj námietka navrhovateľa, že krajský súd nevenoval pozornosť výroku administratívneho vyhostenia do krajiny pôvodu, keďže rozhodnutie odporcu bolo rozhodnutím o neudelení azylu a výrok o administratívnom vyhostení neobsahovalo.

Odvolací súd nemohol prihliadnuť ani na ďalšiu námietku navrhovateľa, že rozsudok krajského súdu bol v rozpore s § 32 ods. 1 a § 46 Správneho poriadku a že bol porušením práv v návaznosti na Ústavu SR, Dohovor a ostatné medzinárodné dohovory, keďže navrhovateľ nekonkretizoval, v čom vidí porušenie uvedených ustanovení a predpisov.

Odvolacie námietky navrhovateľa tak neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a ani rozhodnutia odporcu. Z vyjadrení navrhovateľa, ktoré prezentoval v administratívnom konaní, vyplynul ako jednoznačný dôvod žiadosti zlegalizovanie svojho pobytu na území SR za účelom pokračovania v podnikateľských aktivitách a s poukazom na skutočnosť, že tieto námietky navrhovateľa vyhodnotil odvolací súd za nedôvodné, napadnutý rozsudok krajského súdu, ako vecne správny, potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O. s. p. a § 250l ods. 2 O. s. p.

O práve na náhradu trov konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O. s. p. a § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. a § 246c O. s. p., podľa ktorého neúspešnému navrhovateľovi ani odporcovi právo na náhradu trov nevzniklo, na základe čoho účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.